

Redovisning av Internationell Kulturutbyte

2013-03-10

Sybrig Dokter

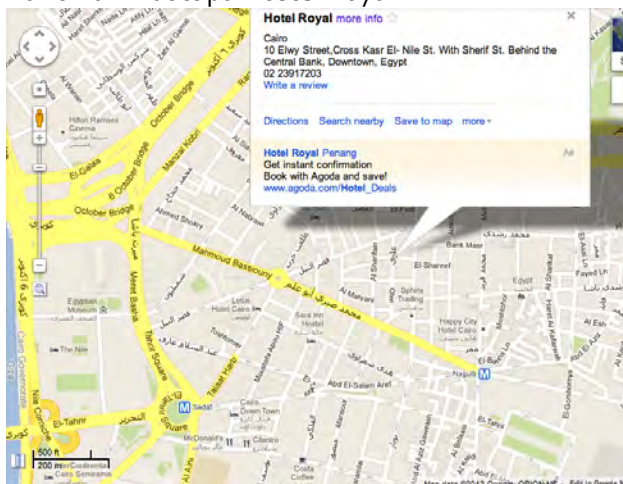
Dnr KN 2012/6715

IDP 2012/18

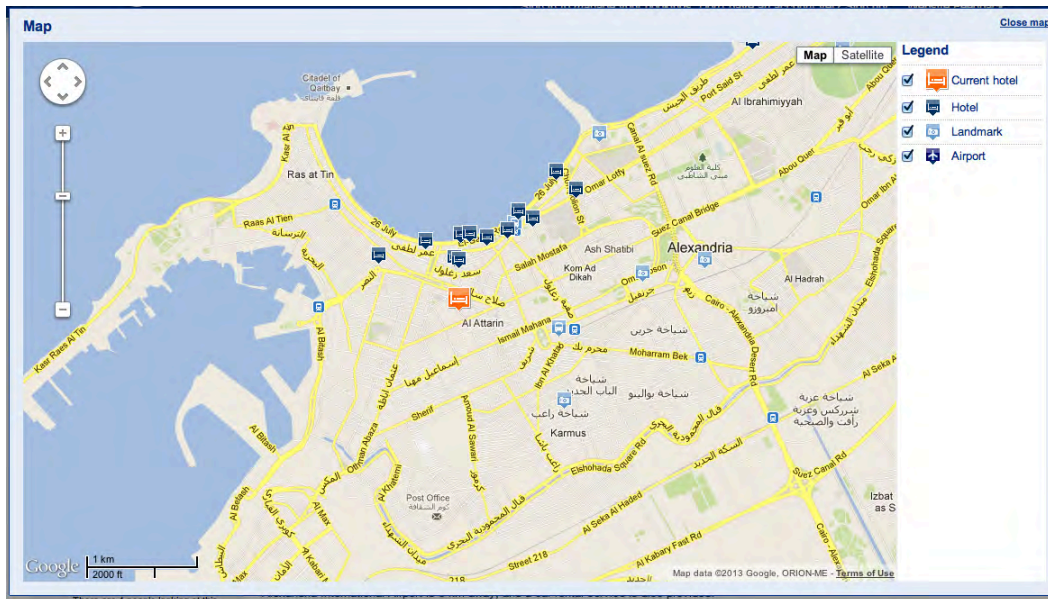
Ursprungliga budgeten var baserad på ett residens i Japan där vi bland annat skulle få boende av inbjudande organisationen. HaRaKa är en fattig organisation och hade inte möjligheten att bidra i kostnaderna. De har förmedlat kontakter mellan oss och koreografer i Kairo.

Vårt ursprungliga förslag var att med "WE LIVE HERE invadera Beppu och bjuda in Beppus invånare att flöda genom vårt hus i en resa som skulle uppmärksamma publiken på vad det innebär att vara 'STRANGER'." Det skulle äga rum i Japan. När projektet förflyttades till Kairo och på grund av finansieringen blivit väsentlig kortare (10 dagar i stället för en månad) var vi tvungna att ändra våra planer. Att realisera en produkt kändes inte realistisk under den tid residensen varade. Vi ville bibehålla utgångspunkten - att vara främling, – vara i flödet. Vi ville samla material från olika källor och vara rörliga i staden.

30 januari 2013 reste Peter Stamer och jag till Kairo, Egypten på inbjudan av HaRaKa projekt. Precis innan vi skulle åka kom det många olika råd från utrikesdepartementet och av folk som bor i Kairo. Det fanns många som ifrågasatte vår resa till Kairo och avrådde oss att bo i centrum. De rekommenderade hotell i Zemalek, en del av staden där många ambassader finns. Under vår tid i Kairo har vi bott på Hostel Royal

som ligger "downtown" och inom 10 min. gående av Tahrir Square. Vi har också besökt Alexandria under 2 dagar och bott på Alexander the Great hotell (Iskandar al Akbar):

Vår plan var att ta kontakt med så många människor som möjligt med olika bakgrunder, försöka intervjua de på video och att ta bilder. Samla information om hur situationen just nu upplevs hos olika grupper genom att befinna sig på gatan i olika delar av staden. Att vara i flöde och vara tillgängliga att prata med. Hotellet där vi bodde valdes för att den låg i närheten av Tahrir Square. Första dagen efter frukost promenerade vi till Tahrir Square där allt verkade lugnt. Tältar på plats, inget speciellt som hände. Det fanns dock en spänning hos människorna, alla på sin vakt, butiker och caféer som inte alla vågade ha sina fönster utan skydd. Det märktes tydligt att turisterna var rädda för oroligheter. Vi var nästan de enda utlänningar. Folk tittade, kommenterade (som vi dock inte förstod) och när vi hade kamera synlig blev många väldigt vaksamma. Vi valde som strategi att ha video och fotokamera synliga eftersom det också bjöd in till samtal och dialog även om många inte ville prata framför kameran. Vår första kontakt var med en arkitekt som är aktiv i motståndsrörelse och har varit med sedan minst 2 år. Vi hade avtalet på Talaat Harb torget och planen var att han skulle ta oss till platser som var intressanta eller viktiga för honom, men han var fortfarande för medtagen efter demonstrationerna som ägde rum den 25 januari och vi valde att sätta oss på loungen av Windsor Hotellet i stället. Han berättade om konfrontationer, att se hur vänner blir skjutna, kvinnor som blir våldtagna av gäng av betalda män och hur han var nära att bli krossad av en pansarvagn. På kvällen försökte vi läsa upp om all information som vi hade tagit till oss. På [www.harassmap.org](http://harassmap.org) hittar man bland annat den här: <http://harassmap.org/reports/view/1016>

En annan beskrivning av hur det går till och lite historisk perspektiv hittar man här:

<http://english.ahram.org.eg/News/65115.aspx>

Nästa dag var en fredag och en helgdag. Många befann sig på gatorna. Många på väg till Tahrir Square. Flaggor, banderoller, ropande demonstranter och många gatusäljare som sålde mat, dricka och anonymus masker. Vi träffade och pratade med 2 systrar som är där med sin mamma och yngre bror av 16 år som har som uppgift att skydda de tre kvinnor. Antagligen har han kommit från intensiv dataspelande eftersom när vi diskuterar den politiska situationen med systrarna brister han ut: Morsi är en..avatar. Kvinnorna har haft jobb inom turistbranschen och är nu helt utan arbete. De bjuder oss på tee och berättar hur utmattande situationen är. De har levt på helspänn nu under 2 år. Vi träffade också kort koreografen Karima Monsour som är aktiv i kampen mot sexuella trakasserier och delar ut flygblad. Vi ska intervjua henne senare under veckan. På väg därifrån träffar vi en man som vi har pratat med tidigare. Han provar en annan metod denna gång för att locka med oss till hans butik. 'I like your shoes: can I buy them?' Vi börjar ett samtal och följer med till butiken, som är inte hans men han jobbar där för att få kunder ditt. De säljer essentiella oljor. Vi förstår att det här är

hur det funkar, vi köper, de pratar. Det är samma berättelse som vi kommer att höra många gånger. Situationen i Egypten gör att många är utan inkomster utan turister. Det finns de som då är mot Morsi eller de som lägger skulden hos de som demonstrerar. Alla är överens att Morsi och Muslimska Broderskapet inte vet vad de gör. När vi promenerar ifrån butiken för att hitta ett ställe att äta middag försöker 2 killar på moped rycka med sig min handväska som jag bär diagonal över axeln. Även om det är lite skrämmande att behöva springa efter mopeden för att få loss den igen, känns det mycket bättre att bli konfronterad med ett konkret fall av väskryckning än att vara rädd för andra möjliga trakasserier. Senare på kvällen på café Riche träffar vi en ung man som är aktiv i revolutionen. Caféet ligger en hundra meter ifrån Tahrir Square. De enda kunder är några vilka som kan identifieras som äldre intellektuella och författare och två unga män som senare visas vara aktiva i demonstrationerna. Tv'n står på och visar den fruktansvärda misshandeln av Hamada Saber -<http://www.youtube.com/watch?v=wWj1wrpoqTo> om och om igen. Den unga man vi pratar med, vill inte bli filmad men berättar om sig själv och hur han uppfattar situationen. Han säger så som många andra att det känns som om strategin som hittills har används inte fungerar och han undrar när metoder och demonstrationer kommer bli mera våldsamma. Om matpriserna kommer stiga blir det en explosiv situation som kommer bli svår att hantera.

Nästa dag börjar med att promenera till Tahrir Square där det fortfarande är lugnt. Vi börjar gå mot Al Azhar moskén. Ju mer vi lämnar stadens mitt, ju mer små butiker och verkstäder dyker upp. Efter att ha korsat en bredare väg hamnar vi i ett område som en labyrint där det bara säljs byggvaror. Ingen gatubeläggning. Många gestikulerar avvisande mot kameran, men vissa tycker om att bli filmad eller fotograferad. De pratar knappt några ord engelska så det går inte att diskutera navarende situationen med dem. Vi passerar en byggnad som verkar ha en militär funktion och vi blir tillsagda att inte vara där, att inte filma när Peter filmar en hund som ligger där och sover. När vi är närmare moskén träffar vi en man som adresserar oss och vill att vi köper en inlagd trälåda i sin butik. Om vi köper en låda är han villig att låta oss filma honom framför moskén. Han är en Morsi anhängare men är inte nöjd med hur Morsi hanterar situationen. Om det finns oroligheter kommer inte turisterna tillbaka och det betyder inga jobb och inga pengar.

På måndag tar vi tåget till Alexandria. Vi blir bara lite lurade och ser på hur en holländare låter sig luras med ett glad min av män som ska hjälpa honom bli av med en extra tågbiljett han har och som räknar mer för tjänsten än vad han har fått för försäljningen. Det är verkligen helt otroligt hur det går till. Man behöver vara vaksam hela tiden så att man inte blir av med en orimlig mängd av pengar, men ingen som tar illa upp om man stretar emot. Atmosfären i Alexandria är mycket lugnare trots alla upplopp som har hänt bara någon vecka innan. Boulevarden invid havet är relativt välunderhållen men om man går på en gata en 20 meter därifrån finns det ingen gatubeläggning, det ligger får vid gatukanten och det är blöt och lerig överallt. Det känns omöjligt att filma eller ta bilder. När går det över till att exploatera fattigdomen och blir en "pictureskerande" av en situation som inte är vårt? Även i Alexandria jobbar de hård för att få kunder till restauranger och rundturer. Med ett löfte att vi ska till bästa fiskrestaurangen i Alexandria går vi under minst 20 min för att hamna någonstans där fisken definitivt inte ser klar ur ögonen. Vi försöker komma därifrån genom att säga att vi heller har kött men då säger de att de kan fixa det med. Det betyder att de skickar ut någon och köper det hos någon annan och serverar det som om de lagat det. Mannen som har tagit oss dit är mycket trevlig och är dykinstruktör i Sharm el Sheik. Lite senare frågar vi honom om han har varit i armén. Då säger han att han just nu jobbar åt armén i räddningstjänsten och att han är major. Det är då vi börjar tveka över sanningshalten av historien men det är svår att bestämma när sanningen blir fantasi. Har han 10 bröder? Är hans fru från Schweiz? Har han en pistol i lägenheten och har han skjutit en misstänkt person på ingegården? Klar är att han jobbar hård för den lilla provisionen han lär få av restaurangen. Även i Alexandria får vi problem med att filma och fotografera. Vi går på en gata där det finns ett antal gamla rostiga bilar. Vi filmar och tar bilder. Plötsligt finns det några män som vill se passet. De bär ingen uniform och det är otäck eftersom de är 4 och ingen andra människor syns. Vanliga borgare får arresteras misstänkta personer. Om de här männen är polis eller inte, är oklar.

Jag vet att jag inte vill ge mitt pass och börja rabbla att jag kan ta bort bilderna jag tog och visar hur jag tar bort några av dem. Som tur är förstår de ingen engelska och vi säger att vi är turister och att vi går vidare nu. Tillbaka i Kairo har vi några intervjuar med kvinnliga koreografer: Karima Monsour och Dalia AlAbd. Båda är politisk involverade. Vi försöker också prata om den kvinnliga kroppen men det är svårt att få de att säga någonting om det. Vi blir medveten om vår position som vita västerlänningar med en kristen kultur i bakgrunden. Det är svårt att tolka om de är trötta att bli frågad dessa frågor eller om det är självcensur. För mig är det klart att det inte är enkel att vara dansare i Egypten och absolut inte när man är kvinna. I Kairo ser man fler kvinnor än förut som bär hijab eller niqab och ingen kvinna visar sina bara armar. Sista dagarna i Kairo försöker vi följa upp de kontakter som vi gjorde under den första perioden. Vi har fler intervjuar och möten och går på olika promenader med de som vi träffar.

Lördag 9 februari reser vi till Berlin och Stockholm respektive. Vi har utbytt material och det ligger nu och väntar på en lämplig ögonblick då vi kan träffas fysisk eller online för att jobba vidare med det. Det har varit en utmaning att förflytta arbetsplatsen från studio till staden och att göra materialinsamlandet till en grundhållning i 'vardagliga' aktiviteter i tillvaron som främling eller turist. Det ifrågasätter utgångspunkten vad det betyder att vara konstnär och hur man stänger om sig eller inte.

Under min vistelse i Egypten har vi förutom med koreografer tagit kontakt med:

AlMawred, Dalia Dawoud – kulturell organisation i Kairo - <http://www.mawred.org/en>

Mohamed Sayed – graphic designer

Männen som jobbar på receptionen på Hostel Royale, mannen som säljer essentiella oljor, Mohammed som säljer lådor, 3 revisorer på kafé El Horreya, dykinstruktören i Alexandria, Amr från hotellet i Alexandria, Goethe Institutet, caféägare invid hotellet och många fler, i kortare och längre samtalen.

Några bilder som tagits under resan. En kamp mellan att vara engagerad främling och att vara turist.

